

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ- Διαδικασία αυτοαξιολόγησης σχολικής μονάδας

**ΘΕΜΑ: «Διαδικασίες γενίκευσης του θεσμού της
Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της σχολικής
μονάδας»**

Ι.Ε.Π.- Υ.ΠΑΙ.Θ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013

ΓΕΝΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΕΕ

- **Το έργο της ΑΕΕ:** Το πιλοτικό - ερευνητικό έργο «Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της σχολικής μονάδας-Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης» (ΑΕΕ) αποτέλεσε το πρώτο στάδιο εφαρμογής της ΑΕΕ στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του Υ.ΠΑΙ.Θ.
- Στο έργο της ΑΕΕ (2010-2012) συμμετείχαν **500 περίπου σχολικές μονάδες** όλων των βαθμίδων και τύπων από όλες τις περιφέρειες της χώρας, 6.000 εκπαιδευτικοί και 500 σχολικοί σύμβουλοι της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Παρατηρητήριο για την Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου – διαδικασία αυτο αξιολόγησης σχολικής μονάδας

- **Ιστοσελίδα της ΑΕΕ**

- **aee.iiep.edu.gr**

- *Υποστηρικτικό υλικό της ΑΕΕ.*
- *Το Δίκτυο Πληροφόρησης της ΑΕΕ*
- *Υποστήριξη της Εκπ/κής Κοινότητας*

ΓΕΝΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΕΕ

- Το Έργο ολοκλήρωσε το φυσικό αντικείμενο **(παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, αξιοποίηση καλών πρακτικών σχολείων, Παρατηρητήριο της ΑΕΕ, κα.)** τον Δεκέμβριο του 2012.
- ***Λόγω δυσλειτουργίας του ΙΕΠ δεν ολοκληρώθηκαν οι δράσεις που αφορούσαν στην προετοιμασία της γενίκευσης του θεσμού (2012) (επιμόρφωση Δ/ντών σχολείων, διάδοση αποτελεσμάτων).***

Η υποστήριξη της εφαρμογής του θεσμού της ΑΕΕ

- **Η υποστήριξη της εφαρμογής του θεσμού της ΑΕΕ**
- Στο πλαίσιο του πιλοτικού έργου έχει παραχθεί εκπαιδευτικό υλικό που αναφέρεται αναλυτικά στη **φιλοσοφία, το πλαίσιο και τις διαδικασίες εφαρμογής της ΑΕΕ** στα σχολεία όλων των βαθμίδων.
 - **aee.iep.edu.gr**
- Το εκπαιδευτικό υλικό συμπληρώνεται από υλικό που παρήγαγαν τα σχολεία κατά τη διάρκεια της πιλοτικής εφαρμογής (εργαλεία αξιολόγησης, καλές πρακτικές, κλπ.).

Η βιωσιμότητα του θεσμού της ΑΕΕ

- **Το έργο έχει διασφαλίσει την βιωσιμότητα του θεσμού της ΑΕΕ μέσω των δομών του Παρατηρητηρίου και του Δικτύου της ΑΕΕ.**
- Ειδικότερα έχει διαμορφωθεί η δομή του Παρατηρητηρίου της ΑΕΕ το οποίο θα λειτουργήσει:

Η βιωσιμότητα του θεσμού της ΑΕΕ

- α) ως **ιστοχώρος ενημέρωσης και πληροφόρησης της εκπαιδευτικής κοινότητας** (εκπαιδευτικό υλικό, εργαλεία αξιολόγησης, καλές πρακτικές σχολείων, διεθνής εμπειρία, κλπ)
- β) ως **φόρουμ επικοινωνίας μεταξύ των Σχολικών Συμβούλων**, των Διευθυντών των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών
- γ) ως **Δίκτυο Πληροφόρησης σε εθνικό επίπεδο** για την επεξεργασία των δεδομένων των σχολικών μονάδων και την πληροφόρηση των εκπαιδευτικών αρχών.

«Διαδικασίες γενίκευσης του θεσμού της Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της σχολικής μονάδας»

- ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΙΕΠ (36/21-10-2013) (Έγγραφο με Αριθμ. Πρωτ. 6924/22-102013)
- ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ με Αριθμ. Πρωτ. 157723/Γ1/23-10-2013 - ΘΕΜΑ: «Διαδικασίες γενίκευσης του θεσμού της Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της σχολικής μονάδας» Σ. ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Υ.ΠΑΙ.Θ.)

«Διαδικασίες γενίκευσης του θεσμού της Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της σχολικής μονάδας»

- Με την έναρξη του σχολικού έτους 2013-2014, η Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας με τη διαδικασία της Αυτοαξιολόγησης,
- **θα εφαρμοστεί σταδιακά σε όλες τις σχολικές μονάδες Προσχολικής, Δημοτικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Χώρας**
(Υπ. Απόφαση ΦΕΚ 614, τ. β' /5-3-2013 & Εγκύκλιος με Αριθμ. Πρωτ. 30973/Γ1/05-03-2013).

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 και 2 του ν. 2986/2002 (ΦΕΚ 24 Α΄/13-2-2002)
- «Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις».

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α' / 19-5-2010)
- «αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού-καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και άλλες διατάξεις».

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- **N. 4142 (ΦΕΚ 83, τ. Α' /9-4-2013)**
- «Αρχή διασφάλισης της ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση – Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.».

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Τη Φ. 353.1/324/10565/Δ1 (ΦΕΚ 1340/16-10-2002), Υπ. Απόφαση.
- **Άρθρο 5, παρ. 2 εδαφ. γ,**
- **γ) Οι Σχολικοί Σύμβουλοι συντάσσουν και υποβάλλουν την ετήσια έκθεση στον Προϊστάμενο του Τμήματος Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, ο οποίος συντάσσει την ετήσια έκθεση με βάση τις εκθέσεις των Σχολικών Συμβούλων, τις εκθέσεις "αυτοαξιολόγησης"**

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- **Άρθρο 39, παρ. 1**
- Καθήκοντα και αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων
- Α. Γενικά:
- 1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων σε τακτική συνεδρίαση πριν από την έναρξη των μαθημάτων **προγραμματίζει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες για όλο το σχολικό έτος.**

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- **Παρ. 1, εδαφ. β)** Σχετικά με την αναγκαιότητα των αντισταθμιστικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεωντα συμπεράσματα της αυτο αξιολόγησης του σχολείου για το διάστημα αυτό.....
- **Ο Σύλλογος Διδασκόντων παρακολουθεί και εφαρμόζει τον αρχικό προγραμματισμό και, εφόσον, χρειασθεί παρεμβαίνει διορθωτικά.**

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- **Στο τέλος της σχολικής χρονιάς γίνεται η αυτοαξιολόγηση**, κατά την οποία αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των στόχων που τέθηκαν κατά τον προγραμματισμό και η αποτελεσματικότητα των προγραμματισμένων ενεργειών.
- **Η έκθεση αυτοαξιολόγησης, στην οποία περιλαμβάνονται και οι προτάσεις για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί, υποβάλλεται μέσω του Διευθυντή του σχολείου στον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο και στον Προϊστάμενο Γραφείου. Όταν δεν υπάρχει Προϊστάμενος Γραφείου ή έκθεση υποβάλλεται στο Διευθυντή Εκπαίδευσης.**

Η Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου (ΑΕΕ) – Αυτοαξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας

- Είναι ένα καινοτόμο εγχείρημα υποστήριξης της αλλαγής δομών, διαδικασιών, σχέσεων και κουλτούρας στη σχολική μονάδα.
- Βασίζεται στην **αναγνώριση της σχετικής αυτονομίας των σχολείων** και την **ενίσχυση του βαθμού ελευθερίας των εκπαιδευτικών** στην υλοποίηση του έργου τους.
- Έχει **Συστημικό** χαρακτήρα και συνδέεται με πολλούς αλληλοεξαρτώμενους παράγοντες, όπως είναι:

Η Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου (ΑΕΕ) – Αυτοαξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας

- ▶ Τα μέσα και οι πόροι (υποδομές, εξοπλισμός, μορφή και περιεχόμενο της σχολικής γνώσης, μέσα διδασκαλίας),
- ▶ Οι οργανωτικές και διοικητικές δομές, οι εκπαιδευτικές διαδικασίες (μέθοδοι διδασκαλίας, παιδαγωγικές πρακτικές),
- ▶ Οι ενισχυτικές πρωτοβουλίες (επιμορφωτικές δραστηριότητες, αντισταθμιστικές και υποστηρικτικές παρεμβάσεις) κ.ά.

Η Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου (ΑΕΕ) – Αυτοαξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας

- **▶ Η διαδικασία και τα αποτελέσματα της ΑΕΕ επηρεάζονται από τις ουσιώδεις διαφορές, ανισότητες και ασυμμετρίες (κοινωνικές, οικονομικές, πολιτισμικές, γεωγραφικές, υποδομών) που υφίστανται μεταξύ των σχολικών μονάδων της χώρας,**

Η Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου (ΑΕΕ) – Αυτοαξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας

- ► Με βάση τα ανωτέρω η διαδικασία της αυτοαξιολόγησης **οφείλει να προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες κάθε σχολικής μονάδας**, ενώ τα αποτελέσματα της ΑΕΕ δεν προσφέρονται για **συγκριτικού χαρακτήρα κατάταξη των διαφορετικών σχολείων της χώρας**.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΒΗΜΑΤΑ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

• ΒΗΜΑ 1^ο

- Με την έναρξη του σχολικού έτους 2013-2014, η Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας με τη διαδικασία της Αυτοαξιολόγησης, **θα εφαρμοστεί σταδιακά σε όλες τις σχολικές μονάδες Προσχολικής, Δημοτικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Χώρας.**
- **Στα πλαίσια αυτά πραγματοποιείται, σε πρώτη φάση, ενημέρωση/επιμόρφωση των Σχολικών Συμβούλων και όλων των Διευθυντών Διευθύνσεων (ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ – ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013)**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ - ΒΗΜΑΤΑ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

• **ΒΗΜΑ 2^ο**

- Οι Σχ. Σύμβουλοι, με τη στήριξη της Διοίκησης, στη συνέχεια και μέχρι την έναρξη του σχ. έτους 2014-15, προγραμματίζουν με κάθε τρόπο την Ενημέρωση και Επιμόρφωση των σχολικών μονάδων και των Εκπαιδευτικών.
- **Ενδεικτικές Ενέργειες:**
 1. Συναντήσεις με τους Διευθυντές & Διευθύντριες των σχολείων (ο ρόλος των Δ/ντών είναι καθοριστικός)
 2. Οι Δ/ντές προωθούν τη διαδικασία στο εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολείων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΒΗΜΑΤΑ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

3. Συναντήσεις σε κάθε σχολική μονάδα με το εκπαιδευτικό προσωπικό
4. Οι Σχ. Σύμβουλοι μπορούν να καλούν:
 - ▶ Συναδέλφους που εφάρμοσαν το Πιλοτικό Πρόγραμμα (2010-12)
 - ▶ Δ/ντές σχ. μονάδων που το υλοποίησαν, καθώς και Εκπ/κούς
 - ▶ Την ομάδα έργου του Ι.Ε.Π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΒΗΜΑΤΑ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

- **Οι Σχολικοί Σύμβουλοι και Οι Δ/ντές Εκπ/σης σε συνεργασία με τις σχ. μονάδες μπορούν, σε κάθε Δήμο, να οργανώνουν εκδήλωση/σεις δημοσιοποίησης της Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου με τη συμμετοχή της Τ.Α., συλλόγων Γονέων & Κηδεμόνων, φορέων, Μ.Μ.Ε.....**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΒΗΜΑΤΑ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

• ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Γενική εκτίμηση της εικόνας του σχολείου
2. Συστηματική διερεύνηση επιλεγμένων δεικτών του εκπ/κού έργου (προετοιμασία – διατύπωση και ιεράρχηση Προτεραιοτήτων για δράση – διαμόρφωση σχεδίου/ων δράσης)
3. Ετήσια έκθεση Αυτο αξιολόγησης του σχολείου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ (Α.Ε.Ε.)

- Εφαρμογή σε Ευρωπαϊκές χώρες
- Φιλοσοφία Α.Ε.Ε.
- Γιατί δίνεται έμφαση στην Α.Ε.Ε
- Πλεονεκτήματα της συλλογικής εσωτερικής αξιολόγησης ή αυτοαξιολόγησης
- Γενικός Σκοπός–Στόχοι Α.Ε.Ε.
- Κρίσιμα ερωτήματα
- Αναγκαιότητες που προκύπτουν
- Δομή πλαισίου αξιολόγησης
- Θετικά σημεία από την εφαρμογή της προσπάθειας της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου
- Παρατηρητήριο αξιολόγησης
- Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια εφαρμογής της ΑΕΕ
- Παράγοντες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στην μελλοντική εφαρμογή
- Επίλογος

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ (Α.Ε.Ε.)

αποτελεί

ΣΥΝΕΧΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

περιλαμβάνει

- ✓ την αποτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης στην σχολική μονάδα
- ✓ τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη Σχεδίων Δράσης

με σκοπό

την βελτίωση ποιότητας του Εκπαιδευτικού έργου στους τομείς που επιλέγει κάθε σχολείο ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες τους

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η αυτοαξιολόγηση ή εσωτερική αξιολόγηση εφαρμόζεται τις τελευταίες δεκαετίες σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου μέσα από την ενεργοποίηση και τη συνειδητή λειτουργία των εκπαιδευτικών (Αγγλία, Ιταλία, Γερμανία, Σουηδία, Φινλανδία κ.λπ.).

Στα συστήματα αυτά, η εσωτερική αξιολόγηση **έχει στόχο να καταστήσει τη σχολική μονάδα προνομιούχο πλαίσιο για ανάπτυξη καινοτομιών** στην εκπαίδευση και για τη διαμόρφωση και τη συνεχή ανασυγκρότηση των εκπαιδευτικών πρακτικών.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Α.Ε.Ε

Με την ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ επιδιώκεται η διαμόρφωση «**κουλτούρας αξιολόγησης**» στο σχολείο που εισάγει, εμπεριέχει, αποτυπώνει και καθιερώνει στοιχεία:

□ **συλλογικών διαδικασιών** (δημιουργία ομάδων εργασίας - Σύλλογος Διδασκόντων π.χ. η Ετήσια Έκθεση Α.Ε.Ε. είναι προϊόν **συνεργασίας, συνεκτίμησης και συναπόφασης** όλων των εκπαιδευτικών του σχολείου

□ **αξιολόγησης ομοτέχνων** (peer evaluation)(«**η αξιολόγηση μεταξύ των εκπαιδευτικών**») συνιστά μια άτυπη μεν, αλλά βασική, ενδοσχολική υποστηρικτική δομή για την προώθηση σχέσεων αμοιβαιότητας και εμπιστοσύνης, την ανταλλαγή εμπειριών, την ανάπτυξη επιστημονικών συνεργασιών την προώθηση μορφών αυτομόρφωσης και ενδοσχολικής επιμόρφωσης.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Α.Ε.Ε.

□ **από κάτω προς τα πάνω»** (bottom – up) αξιολόγησης:

1. **οι εκπαιδευτικοί αξιολογούν** το εκπαιδευτικό υλικό, τα εκπαιδευτικά μέσα και διαδικασίες, καθώς και τα στελέχη της εκπαίδευσης στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους

2. **τα αποτελέσματα των σχολείων κοινοποιούνται** προς τα ανώτερα κλιμάκια της εκπαιδευτικής ιεραρχίας, όχι μόνο για λόγους ενημέρωσης, αλλά και για να **προτείνουν**, να **προωθήσουν** και να **υποστηρίξουν** πρωτοβουλίες και δράσεις εκπαιδευτικής πολιτικής.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Α.Ε.Ε.

- εφαρμογής της «**έρευνας δράσης**» (action research) στο πλαίσιο της ανάπτυξης των **Σχεδίων Δράσης** για τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, τόσο της σχολικής μονάδας, όσο και της σχολικής τάξης.
- θεμελίωση της **ενδοσχολικής επιμόρφωσης** ως ενεργού, αναπόσπαστης και συμπληρωματικής διαδικασίας που υποστηρίζει την επιστημονική και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Α.Ε.Ε.

Οικοδομούμε

έναν **πολιτισμό εμπιστοσύνης** και συνεργασίας

- ακούμε,
- αναζητάμε,
- συναντιόμαστε,
- επικοινωνούμε,
- ερευνούμε,
- συζητάμε,
- προτείνουμε,
- αξιολογούμε,
- διαμορφώνουμε,
- επιλέγουμε,
- συνεργαζόμαστε,
- οργανώνουμε,
- κρίνουμε,
- διαφωνούμε,
- συμμετέχουμε,
- σεβόμαστε,
- υποστηρίζουμε,
- Συναποφασίζουμε

Γιατί δίνεται έμφαση στην Α.Ε.Ε

Πλεονεκτήματα της συλλογικής εσωτερικής αξιολόγησης ή αυτοαξιολόγησης είναι:

- Δεν έχει στόχο τον **έλεγχο**, αλλά τη **βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου**.
- **Κινητοποιεί** όλους τους παράγοντες της εκπαιδευτικής κοινότητας, ενισχύει τις σχέσεις εμπιστοσύνης και αμοιβαιότητας μεταξύ τους, προωθεί την αλλαγή της κουλτούρας του σχολείου.
- **Παρέχει** στους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα να συνειδητοποιήσουν **με συγκεκριμένο τρόπο τις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας του σχολείου**.

Συνέχεια -Πλεονεκτήματα της συλλογικής εσωτερικής αξιολόγησης ή αυτοαξιολόγησης είναι:

- **Εντοπίζει** αδυναμίες, αποσαφηνίζει προβλήματα, δημιουργεί προϋποθέσεις **για πρωτοβουλίες** και ανάληψη καινοτόμων δράσεων, διαμορφώνει συνθήκες για βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών.
- **Καλλιεργεί** τη συνευθύνη και την αυτοδέσμευση, καθώς εμπλέκει τους εκπαιδευτικούς σε κοινά αποφασισμένες δράσεις και τους δεσμεύει απέναντι σε δικούς τους σχεδιασμούς
- **Εμπεδώνει** συνεργατικές συμπεριφορές, αναδεικνύει θετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, **διαχέει καλές πρακτικές** και υποδεικνύει **πεδία για αυτομόρφωση** και επιμόρφωση.

Γενικός σκοπός Α.Ε.Ε. είναι:

η βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας.

Στόχοι:

Η ανάδειξη της Σχολικής Μονάδας ως βασικού φορέα προγραμματισμού και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού της έργου.

Η δημιουργία κουλτούρας αξιολόγησης στα Σχολεία.

Η απόκτηση εμπειριών από στελέχη και εκπαιδευτικούς στο πεδίο της αξιολόγησης.

Η διαμόρφωση κουλτούρας λήψης πρωτοβουλιών για σχεδιασμό δράσεων και επίλυση προβλημάτων.

Η συνεχής ανατροφοδότηση για το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής και τη συγκεκριμενοποίηση επιμορφωτικών και άλλων παρεμβάσεων.

Έξι κρίσιμα ερωτήματα

Ερωτήματα που ανακύπτουν προκειμένου να επιτευχθούν ο Σκοπός και ο Στόχος της αυτοαξιολόγησης, καλούμαστε να απαντήσουμε στα εξής έξι κρίσιμα ερωτήματα:

- Ποια είναι **η ποιότητα** του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο μας σήμερα;
- Πού θέλουμε **να φτάσουμε;**
- **Τι πρέπει και πώς πρέπει** να το κάνουμε για να φτάσουμε εκεί που θέλουμε;
- **Τι πρόοδο κάναμε;**
- **Πόσο και πώς ωφεληθήκαμε** ως άτομα και ως σύνολο από την παραπάνω διαδικασία;
- **Σε ποιους τομείς βελτιώθηκε** η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου και η εικόνα του σχολείου μας;

Το σχήμα **Π-Ε-Α-Ε-Α**: Οι διαδικασίες αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου

Για να απαντήσει το σχολείο στα παραπάνω βασικά ερωτήματα, αναπτύσσει σταθερές διαδικασίες αυτοαξιολόγησης, οι οποίες προσδιορίζονται από το σχήμα:

Π-Ε-Α-Ε-Α

Προγραμματισμός, Εφαρμογή, Αξιολόγηση/
Ανατροφοδότηση, Εφαρμογή, Αξιο-λόγηση/
Αξιοποίηση.

Αναγκαιότητες που προκύπτουν

Επιχειρώντας να απαντηθούν τα ερωτήματα αναδεικνύονται οι ακόλουθες αναγκαιότητες:

- Συστηματική αρχική μελέτη, διερεύνηση και αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας.
- Διατύπωση κοινά αποδεκτών στόχων και προτεραιοτήτων δράσης.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση των κοινά αποφασισμένων δράσεων.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση του πραγματοποιηθέντος εκπαιδευτικού έργου.
- Ανατροφοδότηση από τα αποτελέσματα του πραγματοποιηθέντος εκπαιδευτικού έργου και καθορισμός νέων στόχων.

Δομή πλαισίου αξιολόγησης

Στη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης λαμβάνονται υπόψη τεκμήρια της σχολικής μονάδας (ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά), τα οποία αντιστοιχούν στις ακόλουθες αναλυτικές/ ερμηνευτικές κατηγορίες του εκπαιδευτικού έργου: **Δεδομένα** του σχολείου, **Διαδικασίες** του σχολείου, **Αποτελέσματα** του σχολείου.

Στο προτεινόμενο πλαίσιο της Α.Ε.Ε. η σχολική πραγματικότητα προσδιορίζεται μέσα από **τέσσερα κλιμακωτά επίπεδα ανάλυσης**:

- **Πρώτο επίπεδο : Θεματικά Πεδία**
- **Δεύτερο επίπεδο : Τομείς ανά πεδίο**
- **Τρίτο επίπεδο : Δείκτες ανά τομέα**
- **Τέταρτο επίπεδο : Κριτήρια ανά δείκτη**

Πρώτο επίπεδο (πέντε Θεματικά Πεδία) και Δεύτερο επίπεδο (Τομείς/Θεματικό Πεδίο)

Το πρώτο επίπεδο (πέντε Θεματικά Πεδία) και δεύτερο επίπεδο (Τομείς/Θεματικό Πεδίο) αναλύουν την σχολική πραγματικότητα ως εξής:

1ο Πεδίο: Μέσα και Πόροι/{α) Υλικοτεχνική υποδομή β) Οικονομικοί Πόροι γ) Ανθρώπινο δυναμικό}

2ο Πεδίο: Οργάνωση και Διοίκηση σχολείου/ {α) Οργάνωση του σχολείου β) Διοίκηση του σχολείου γ) Αξιοποίηση Μέσων-Πόρων

3ο Πεδίο: Κλίμα και Σχέσεις /{Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο}

4ο Πεδίο: Εκπαιδευτικές Διαδικασίες {α) Εφαρμογή προγράμματος σπουδών β) Ποιότητα της διδασκαλίας γ) Οργάνωση της τάξης δ) Εκπαιδευτικές δραστηριότητες ε) Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

5ο Πεδίο: Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα α) Φοίτηση/Διαρροή β) Επίδοση/Πρόοδος μαθητών γ) Ατομική και Κοινωνική Ανάπτυξη Μαθητών

Τρίτο επίπεδο: Δείκτες αξιολόγησης

Κάθε τομέας αυτοαξιολόγησης, διακρίνεται σε επιμέρους βασικούς δείκτες ή κατηγορίες δεικτών αυτοαξιολόγησης.

Ο κάθε δείκτης αντιπροσωπεύει/εκφράζει/χαρακτηρίζει/αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες παραμέτρους που θεωρούνται καθοριστικές στην υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου.

Π.χ. ο Τομέας «Υλικοτεχνική υποδομή» διακρίνεται, ενδεικτικά, στους δείκτες:

- Γενικά Χαρακτηριστικά του σχολείου (είδος, θέση, μορφή κτιρίου)
- Χώροι του σχολείου (εξωτερικοί – εσωτερικοί/αίθουσες)
- Επίπλωση
- Εξοπλισμός (διδασκτικά – εποπτικά μέσα)

Τέταρτο επίπεδο: Κριτήρια αξιολόγησης

Κάθε **δείκτης** ή κατηγορία δεικτών **αποτιμάται** με κριτήρια.

- Τα κριτήρια διακρίνονται σε **ποσοτικά** (στην αξιολόγηση χρησιμοποιούνται φόρμες αποτύπωσης) και σε **ποιοτικά** (στην αξιολόγηση χρησιμοποιούνται ερωτηματολόγια και άλλες τεχνικές ανάλυσης πληροφοριών) ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του δείκτη που αξιολογείται.
- Στο προηγούμενο παράδειγμα της **υλικοτεχνικής υποδομής**:
 - **Ενδεικτικά ποσοτικά κριτήρια του δείκτη** «αίθουσες» (αριθμός αιθουσών, επιφάνεια αιθουσών ανά μαθητή, επιφάνεια γραφείου εκπαιδευτικών ανά εκπαιδευτικό, κτλ.
 - **Τα αντίστοιχα ποιοτικά κριτήρια αξιολόγησης του δείκτη** «αίθουσες» επάρκεια, καταλληλότητα, λειτουργικότητα, ασφάλεια

Δείκτες με θετική αποτίμηση οι οποίοι αξιολογήθηκαν ως περιοχές χωρίς προβλήματα ή με **θετικά στοιχεία** περισσότερα από αρνητικά):

- **Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών (94%)**
- **Παρακολούθηση της φοίτησης και της σχολικής διαδρομής (93%)**
- **Διαμόρφωση και εφαρμογή του**
- **σχολικού προγράμματος (93%)**
- **Συντονισμός σχολικής ζωής (92%)**
- **Σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών/μαθητών**
- **και μαθητών μεταξύ τους (92%)**
-

Δείκτες με αρνητική αποτίμηση οι οποίοι αξιολογήθηκαν ως περιοχές με αρκετά σοβαρά προβλήματα ή με αρνητικά στοιχεία περισσότερο από θετικά):

- **-Οικονομικοί πόροι του σχολείου (60%)**
- **- Χώροι του σχολείου (45%)**
- **- Εξοπλισμός του σχολείου (39%)**
- **- Υποστήριξη της επιστημονικής-παιδαγωγικής κατάρτισης και εξέλιξης των εκπαιδευτικών (49%)**

Οι περιοχές που συγκέντρωσαν τα υψηλότερα ποσοστά για την ανάπτυξη **σχεδίων δράσης** είναι οι ακόλουθες:

- - Σχέσεις μεταξύ των μαθητών (28%)
- - Σχέσεις μεταξύ σχολείου-γονέων (18%)
- - Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών πρακτικών (18%)
- - Εξοπλισμός και Διαθέσιμα Μέσα (16%)
- -Υποστήριξη της επιστημονικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών (15%)

Παρατηρητήριο αξιολόγησης

Δημιουργία Παρατηρητηρίου Αξιολόγησης σε εθνικό επίπεδο με αντικείμενο:

- Τη συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων σε ζητήματα αξιολόγησης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και την επεξεργασία σχετικών στοιχείων και μελετών.
- Την υποστήριξη της βιωσιμότητας και της καλής λειτουργίας του έργου.
- Τη δημιουργία δικτύου για τη συμβουλευτική υποστήριξη στελεχών και εκπαιδευτικών.
- Τη διάχυση καλών πρακτικών σε εξειδικευμένα ζητήματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στα σχολεία της χώρας .

Διαδικασία υλοποίησης της αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού έργου στα σχολεία μας

- Το έργο υλοποιήθηκε **σε 550 σχολικές μονάδες**, οι οποίες συμμετείχαν εθελοντικά παρά την αντίθεση πολλών παραγόντων.
- Οι σχολικοί σύμβουλοι ΠΕ και ΔΕ είχαν την ευθύνη παρακολούθησης της υλοποίησης του έργου της αυτοαξιολόγησης, όπως επίσης και σε επίπεδο Περιφερειακής Δ/σης οι Προϊστάμενοι ΕΠΚ σε άμεση συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή και την Ομάδα Έργου.
- Προβλέπονταν επιμορφωτικές συναντήσεις σε τοπικό και σε ενδοσχολικό επίπεδο από τους Σχολικούς Συμβούλους και από μέλη της επιστημονικής ομάδας, όπου κριθεί αναγκαίο.
- **Τη βασική ευθύνη για την εφαρμογή του έργου της αυτοαξιολόγησης στις σχολικές μονάδες έχουν ο διευθυντής και ο σύλλογος διδασκόντων.**
- Οι διευθυντές των σχολείων, οι σχολικοί σύμβουλοι και η επιστημονική ομάδα, για τις ανάγκες της πρώτης αυτής παρέμβασης, υποβάλλουν εκθέσεις, στις οποίες θα αποτυπώνονται όλες οι δράσεις του προγράμματος.

Θετικά σημεία από την εφαρμογή της προσπάθειας της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου:

- **Η κινητοποίηση του ενδιαφέροντος** των εκπαιδευτικών για θέματα του σχολείου, με αποτέλεσμα την **συστηματική εργασία τους**, την ενεργό συμμετοχή τους και την ανάληψη πρωτοβουλιών για τον προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου εντός του σχολείου (100%)
- **Η ανάπτυξη συνεργασιών και η βελτίωση της επικοινωνίας** μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας (92%)
- Η θετική συμβολή του έργου στην καλύτερη οργάνωση της λειτουργίας της σχολικής μονάδας, μέσω του διαλόγου και της συστηματικής καταγραφής των προβλημάτων της σχολικής μονάδας (65%).
- Η ανάπτυξη ευχάριστου και δημιουργικού κλίματος εμπιστοσύνης, η ανταλλαγή απόψεων και η εξωτερίκευση σκέψεων που αφορούσαν μαθητές και καθηγητές για την καλύτερη λειτουργία του σχολείου (54%).
- Η ανάπτυξη ουσιαστικής επικοινωνίας με την Ομάδα Έργου του ΚΕΕ/ΙΕΠ με τις Διευθύνσεις Σπουδών Α/θμιας & Β/θμιας Εκπ/σης του Υ.ΠΑΙ.Θ., η θετική και άμεση ανταπόκριση σε ερωτήματα, σχετικά με τη φύση και τη διαδικασία υλοποίησης του έργου (87%).

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής της ΑΕΕ παρουσιάστηκαν και δυσκολίες

- Δυσκολίες που αφορούσαν στην οργάνωση **του χρόνου** και την επεξεργασία **του υλικού**.
- Αρκετές εκθέσεις αναφέρουν ότι υπήρξαν δυσκολίες για την εύρεση κοινού χρόνου στη **σύγκλιση ολομέλειας εντός ωραρίου εργασίας**.
- Επίσης, χρειάστηκαν πολλές ώρες για τη **διεκπεραίωση και οργάνωση των εγγράφων**.
- Τέλος, η δημιουργία και κατασκευή ερευνητικών εργαλείων δυσκόλεψε το έργο των εκπαιδευτικών μιας και δεν είχαν την ανάλογη επιμόρφωση για την κατασκευή και αξιολόγηση ερευνητικών εργαλείων.

Παράγοντες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στη γενίκευση της ΑΕΕ

- Συνέχιση της διαδικασίας της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου με συστηματική και επαρκή υποστήριξη από τους αρμόδιους φορείς ώστε να ενσωματωθεί στην καθημερινή λειτουργία του σχολείου.
- Τακτική και διαρκής επιμόρφωση των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων με **την ενεργό συμμετοχή των Σχολικών Συμβούλων σε αυτή.**
- Ενθάρρυνση και διευκόλυνση των μαθητών και των γονέων για ενεργό συμμετοχή στις δράσεις του σχολείου.
- Αξιοποίηση εκπαιδευτικών ή **άλλων φορέων** καθώς και η ευαισθητοποίηση της **τοπικής κοινωνίας** για την ενίσχυση του έργου του σχολείου.
- **Τακτική ανατροφοδότηση** σχετικά με την πορεία της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και της υλοποίησης των δράσεων με σκοπό τον έγκαιρο εντοπισμό των προβλημάτων και τη διενέργεια διορθωτικών παρεμβάσεων.
- **Αναγνώριση του έργου των εκπαιδευτικών** μέσω της διαδικασίας της αυτοαξιολόγησης και παροχή κινήτρων για περαιτέρω βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου.

Επίλογος

Τα ανωτέρω «προβλήματα» καθώς και άλλα, επιστημονική επιτροπή και η ομάδα έργου του ΙΕΠ τα πήρε υπόψη της στο **«Νέο» υλικό** το οποίο διαμορφώθηκε ώστε να είναι πιο λειτουργικό, πιο συνοπτικό και να μη χρειάζεται οι σχολικές μονάδες στα **πλαίσια της γενίκευσης** να υποβάλλονται σε μεγάλες γραφειοκρατικού τύπου διαδικασίες.

Επίλογος

- Η εφαρμογή της Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου **έδειξε ότι η σχολική μονάδα αλλάζει.**
- Το σχολείο αποκτά **δική του ταυτότητα.**
- Εκπαιδευτικοί, μαθητές και γονείς γίνονται **μια κοινότητα που ενδιαφέρεται** για την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, για τη βελτίωση της συμπεριφοράς και την προώθηση των κοινών αξιών.

Η πολιτεία πρέπει να εμπιστεύεται τον εκπαιδευτικό

Παρατηρητήριο για την Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου – διαδικασία αυτο αξιολόγησης σχολικής μονάδας

- **Ιστοσελίδα της ΑΕΕ**
 - **aee.iiep.edu.gr**

- *Υποστηρικτικό υλικό της ΑΕΕ.*
- *Το Δίκτυο Πληροφόρησης της ΑΕΕ*
- *Υποστήριξη της Εκπ/κής Κοινότητας*

Η κοινωνία εμπιστεύεται το σχολείο

